

Среща - консултации с Министерството на земеделието и храните, Българска агенция по безопасност на храните, Министерство на околната среда и водите (Дирекция „Управление на водите“) и Басейнова дирекция „Черноморски район“ в рамките на обществените обсъждания на проекта на Програмата от мерки към Морската стратегия на Р България

12 май 2016 г., МЗХ, гр. София

Целта на срещата е обсъждане на проекта на Програмата от мерки за постигане на добро състояние на морската околна среда, с период на действие 2016 - 2021 г., част от Морската стратегия на Р България. Разработването на такъв стратегически документ е изискване на Рамкова директива за морска стратегия 2008/56/ЕО (РДМС).

Конкретната среща е част от поредица срещи с отделните компетентни органи съгласно Наредбата за опазване на околната среда в морските води (НООСМВ), в рамките на текущия процес на обществените консултации.

Мерки, дискутирани по време на срещата:

- мярка № 2 „Въвеждане на Еко-етикетиране (базирано на съществуващи релевантни еко - етикети)“;
- мярка № 6 „Образователни кампании на местните инициативни рибарски групи (МИРГ) и браншови сдружения по отношение на ефективното използване на риболовни техники и оборудване, щадящи околната среда“;
- мярка № 7 „Стимулиране на щадящи околната среда практики за риболовни съдове под 10 м дължина, без тралиращи средства на борда (дребно-машабен риболов)“;
- мярка № 8 „Провеждане на дългосрочни наблюдения на въздействията в зоните, разрешени за тралиране с бийм трал. При необходимост, промяна на границите на тези зони и на изискванията за експлоатация“;
- мярка № 9 „Промотиране и стимулиране (включително и финансово) на незастрашаващи околната среда, методи за събиране на рапан (Rapan) и други черупкови (миди)“;
- мярка № 10 „Разработване на многогодишни планове за управление на целевите рибни запаси (предмет на стопански риболов)“;
- мярка № 11 „Подобряване на контрола по отношение на хрилните мрежи за калкан“;
- мярка № 12 „Определяне на времево-пространствени забрани и ограничения за риболов“;

- мярка № 16 „Разработване и прилагане на общ план за действие за ранно откриване, и смекчаване, и оценка на въздействието на неместни видове“.
- мярка № 17 „Изменение на съществуващото законодателство, при необходимост, чрез въвеждане на разрешителен режим за дейности в морската среда или други регулаторни изменения“;
- мярка № 18 “Осигуряване на поетапно изпълнение на изискванията на РДМС 2008/56/ЕО чрез обезпечаване на необходимата информация в т.ч. механизми за финансиране и управленски решения“.

В срещата участваха и представители на две браншови организации от сектор Рибарство и от ОБЕДИНЕНИЕ „Екооценки 2015“, Изпълнител на Договор № Д - 33- 11 / 16.02.2016 г. с МОСВ за изготвяне на Екологична оценка (ЕО) на Морската стратегия на Р България и програмата от мерки към нея и оценка за съвместимост с други планове и програми (позиция 2).

Г. Балушева (Дирекция „УВ“, МОСВ) откри и представи накратко целта на срещата. Последва представяне на участниците (приложен присъствен списък към настоящият протокол).

Таня Милкова (БДЧР) направи кратка презентация - резюме на процеса на прилагане на РДМС 2008/56/ЕО до този момент и какво предстои, след което премина към по-подробно представяне на формулярите с горепосочените мерки.

След кратка въстъпителна информация за целите и основните изисквания на директивата и в частност относно Програмата от мерки, срещата продължи с представянето на двете общи стратегически мерки:

- **Мярка 18** - целта ѝ е да осигури по-ефективен механизъм (общи действия, приоритети, преодоляване на пропуските) на прилагане на директивата.
- **Мярка 17** - тази мярка е свързана основно с анализ и изменение на съществуващото законодателство, при необходимост.

На въпрос на М. Велинова (Дирекция „МРД“, МЗХ) дали актуализираните мерки ще бъдат публикувани на сайта на МОСВ и БДЧР, Т. Милкова (БДЧР) обясни, че на сайта на БДЧР периодично ще се отразяват само получените коментари под формата на регистър.

За мярка 18, беше пояснено, че в поле „Отговорна институция/ии за прилагането на мярката“ ще се добавят всички други министерства, като МОСВ и БДЧР ще останат като първостепенни отговорни институции за нейното прилагане.

К. Анчева („ПОВВИК“ ЕАД) направи предложение към мярка 18: предвид големия обхват на тази мярка, може би не е удачно да се изписват всички заинтересовани страни. Може би това ще бъде лимитиращ фактор към тях. Част от заинтересованите страни могат да се посочат като най - тясно свързани с мерките и след тях да се добавят и други, т.к. на по-късен етап може да се включат и други такива.

- **мярка № 2** „Въвеждане на Еко-етикетиране (базирано на съществуващи релевантни еко - етикети)“;

Л. Рашкова (МЗХ) - засега няма термин „екологосъобразен подход“ в българското законодателство

В полето за описанието на мярката да се добави още малко текст за „чистите райони“

Д-р В. Чикова (БАБХ) направи предложение да се включат регионалните структури на БАБХ, а именно Областните дирекции по безопасност на храните (ОДБХ). Допълни още, че по отношение на мониторинга на черупковите организми, произвеждани в мидените ферми не се правят изследвания на всички 6 токсина, а би следвало. Норовирусните инфекции, част от групата на замърсителите по мидите, също не се изследват.

- **Мярка № 7** „Стимулиране на щадящи околната среда практики за риболовни съдове под 10 м дължина, без тралиращи средства на борда (дребно-машабен риболов)“

Процента на дребномащабния риболов не е този, който е посочен в мярката: 92 %. По - удачно е процента на корабите да се замени с други индикативна стойност, например индикатори на ЕК - брутотонаж и Kw/H.

М. Велинова (Дирекция „МРД“, МЗХ) уточни, че посочения източник на финансиране Европейския фонд за рибарство (НПМДР 2014 - 2020 г.) от мярка 7 следва да се махне. Да се махне думата национална от посочената Националната програма за морско дело и рибарство (НПМДР), в останалите мерки, свързани с рибарството и да остане само ПМДР 2014 - 2020 г.

Мерките, които са извън обхвата на мерките за финансиране от Приложение 7 от ПМДР 2014-2020 г. са посочени в становището на МЗХ по проекта на Програмата от мерки. Това са мерки с № 2, № 5, № 6, № 8, № 9, № 10, № 11, № 12, № 16 и № 17). Следователно посочената възможност за финансиране на тези мерки от ЕФМДР по ПМДР 2014-2020 г., в поле „Възможности на финансиране“ във формулярите на тези мерки от проекта на ПоМ, следва да отпадне.

Й. Господинов (БГ Фиш - Асоциация на производителите на рибни продукти) предложи да има срещи на място с бизнеса от сектор Рибарство във Варна и Бургас за да се разяснят подробно целта на мерките, свързани с рибарството. Той смята, че има редица рестриктивни действия, включени в мерките, които трябва да се обсъдят с рибарите.

Представителите на МЗХ направиха уточнение, че цитираният Регламент № 1198/2006 г. е отменен и следва да се замени с новия Регламент № 508 / 2014 г. на Европейския Парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета. Тази промяна следва да се отрази във всички формуляри, където е цитиран стария Регламент № 1198/2006 г.

Беше решено МЗХ да предостави информация на БДЧР за броя риболовни кораби, улова, брой на корабите, извършващи дребномащабен и едромащабен риболов.

- **Мярка 8** „Провеждане на дългосрочни наблюдения на въздействията в зоните, разрешени за тралиране с бийм трал. При необходимост, промяна на границите на тези зони и на изискванията за експлоатация“

Заповедта за целогодишната забрана е по препоръка на Генералната комисия по рибарство за Средиземно море (*General Fisheries Commission for the Mediterranean, GFCM*).

Съгласно чл. 35, ал. 5 от Закона рибарство и аквакултури (ЗРА) може да се определят зони, забранени за бийм тралиране, но Заповедта за тази цел е отменена

чрез съдебно решение. В момента само в зоните по Натура 2000, е забранено дънното тралиране.

Конкретно забраната за използване на тралиращи средства в рамките на три мили от бреговата линия се налага с чл. 15а от Регламент (ЕС) № 1343/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно определени разпоредби за риболова в зоната по Споразумението за GFCM (Генералната комисия по рибарство в Средиземно море) и за изменение на Регламент (ЕО) № 1967/2006 на Съвета относно мерките за управление на устойчивата експлоатация на рибните ресурси в Средиземно море. Следва да се има предвид, че към момента България ползва дерогация по чл. 15а от Регламент (ЕС) № 1343/2011 т.е дънно тралиране в тримилната зона, извън защитените зони по Натура 2000 е разрешено;

Беше решено, че МЗХ да прегледа по-подробно мярката и да предложи допълнително прецизиране на текста.

- **Мярка № 9** „Промотиране и стимулиране (включително финансово) на незастрашаващи околната среда техники“

Й. Господинов ((БГ Фиш - Асоциация на производителите на рибни продукти)предложи, когато се подготвя проект, свързан със сектор рибарство и по - конкретно засягащи видовете тралове, да се използват капацитета и знанията на добри специалисти.

- **Мярка № 10** „Разработване на многогодишни планове за управление на целевите рибни запаси (предмет на стопански риболов)“

Изхождайки от препоръките на Регламент 1380 / 2013 г., представителите на Дирекция „Морско дело и рибарство“ към МЗХ предлагат да се промени името на мярка № 10 на „Разработване на мерки за управление на запасите на определени целеви видове риби“.

Мотиви: Специфичният план за мониторинг и контрол на разтоварванията от калкан (изготвян от ИАРА) и годишният Национален план за контрол в рибарството (изготвян от ИАРА) не представляват по своята същност многогодишен план по смисъла на чл.9 и 10 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 11.12.2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1380&from=BG>).

Съгласно Част IV от Препоръка GFCM/39/2015/3 относно създаването на набор от мерки за предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов при риболова на калкан в Черно море на Генералната комисия по рибарство в Средиземно море, България има задължение да разработва ежегодно по отношение на калкана (до 31 Януари) Национален план за мониторинг, контрол и наблюдение. Също така България следва да разработва и прилага мерки по отношение на черноморската бодлива акула, в изпълнение на Препоръка GFCM/39/2015/4 относно мерки за управление на черноморска бодлива акула в Черно море. Разработването на многогодишни планове за управление на целевите рибни запаси не е задължително условие за държавите.

Й. Господинов ((БГ Фиш - Асоциация на производителите на рибни продукти) информира присъстващите, за създаването на Консултативен съвет за Черно море по решение на ЕК (С74. 26.02 журнал на ЕК). 15 организации от България и Румъния

членуват в съвета, като организации, представляващи риболовните оператори, операторите в сектора на аквакултурите, както и представители на секторите на преработване и предлагане на пазара, други заинтересовани групи, засегнати от ОПР, например екологични организации и групи на потребителите.

Той разглежда въпроси, свързани с развитие на бизнеса в морската среда. Седалището на комитета (Секретариата) е ситуирано в Румъния. Г-н Господинов изпълнява длъжността Главен секретар на Консултативния съвет. Досега са проведени 2 заседания. В ЧАСТ XI Консултативни съвети, Член 43 Създаване на консултативни съвети от Регламент 1380 / 2013 г. е посочено изискването за създаване на такива съвети, а чл. 44, т.2 от Регламент 1380 / 2013 г. съдържа изисквания за функциите на този Комитет, а именно:

„а) да отправят до Комисията и до съответната държава-членка препоръки и предложения по въпроси, свързани с управлението на рибарството и социално-икономическите и отнасящите си до опазването аспекти на рибарството и аквакултурите и по-специално препоръки за опростяване на правилата за управление на рибарството;

б) да уведомяват Комисията и държавите-членки за проблеми, свързани с управлението и със социално-икономическите и отнасящите се до опазването аспекти на рибарството и когато е целесъобразно – на аквакултурите, в тяхната географска зона или област на компетентност, и да предлагат решения за преодоляване на тези проблеми;

в) да подпомагат, в тясно сътрудничество с научните среди, събирането, доставянето и анализа на данните, необходими за разработването на мерки за опазване.“

Член 45 съдържа изискванията за състава, функционирането и финансирането на отделните консултативни съвети.

МЗХ уточни, че не е задължително държавите да изготвят такива многогодишни планове за всички търговски видове риби (чл. 9 от Регламент 1380) / 2013 г.). Генералната комисия по рибарство за Средиземно море има препоръки към Консултативния съвет за Черно море да разгледа евентуално разработване на многогодишен план за управление само за калкана.

МЗХ информира присъстващите, че за 2016 г. има по - конкретни и специфични мерки по отношение на черноморската бодлива акула.

БДЧР предложи МЗХ да изпрати предложение за ревизия на текста.

- **Мярка 11** „Подобряване на контрола по отношение на хрилните мрежи за калкан“
Няма предложения за ревизиране на мярката.

- **Мярка № 12** „Определяне на времево-пространствени забрани и ограничения за риболов“.

Няма предложения за ревизиране на мярката.

- **Мярка № 16** „Разработване и прилагане на общ план за действие за ранно откриване, и смекчаване, и оценка на въздействието на неместни видове“.

Няма предложения за ревизиране на мярката.

В края на срещата беше решено, Министерството на земеделието и храните да изпрати допълнително коментари по всички разгледани мерки, след по - подробно запознаване с формулярите или да се обсъдят на евентуална следваща работна среща в

рамките на обществените обсъждания на проекта на ПоМ към Морската стратегия на Р България.

12.05.2016 г.
МЗХ, гр. София

Протоколирал:

Стела Барова, гл. експерт

отдел „Опазване на морските води и мониторинг“
Басейнова дирекция „Черноморски район“